

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

vasaris

14 d.

Sekmadienis

Nr. 14 (1101)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

Skaitytojo reportažas

BRIGADOS ŠIOKIADIENIAI

Brigadininkas Antanas Magyla atėjo dar tik tekant saulei, bet prie fermų jis jau sutiko keliuką traukiančią rogių vilkstinę. Rogės girgžda, groja visais žiemos grožybių balsais. Pirmasis važiuoja kol-

ūketis Bronius Tamo-

— Ei, kazoke, — šaukia jis visa gerkle minančiam mėšlo krūvą Antanui Eivai. — Gal-girgžda, groja visais žiemos grožybių balsais. tai užlipus?

Vyras greitai ištuštino

roges ir vėl nugirgždėjo fermos link. Nuo ryto ligi vakaro kompostuojamos organinės trąšos brigadoje. Štai brigadininkas paskaičiavo, kiek pagaminta kompostų. Pasirodo, kad bulvėms ir kukurūzams po 15 tonų į ha jau išeina.

— Dar paspausim, vyručiai, ir vasarinėms kultūroms nemažiau paruošim, — šypsodamasis sako Antanas Eiva kolūkiečiams.

Brigadininkas pasuka sandėlio link. Dar iš tolo girdėti fuktelio ir trijerio dundės.

— Dobilų sėklas išvalėm, — pasigiria sandėlininkas Leonas Beinoravičius.

Šiomet brigadoje sudaryta nuolatinė sėklų valytojų grupė, todėl ir darbas virte verda. Prie trijerio triūsia keturios merginos.

— Po 2—3 tonas grūdų kasdien išvalom, —

Tik vieną kartą...

„Ateities“ kolūkio (Debeikių apyl.) javai nebuvo švarūs. Ypač daug piktžolių augo avižų, miežių ir mišinių pasėliuose. Aišku, jų sėklų daug pasiliko ir šių kultūrų grūduose, kurie paskirti pavasario sėjai.

Bet kol kas sėklos išvalytos tik vieną kartą. Tiesa, 90 centnerių vasarinių kviečių buvo perleista per trijerį antrą sykį. Vis viena juose liko dalis vikių ir miežių. 454 cnt įvairių kitų sėklų guli aruoduose, ir kolūkiečiai jų nevalo. Dabar fukteliuojami grūdai, skirti uždarbadienius. Blogiausia, kad ir šis darbas vyksta lėtai, nes brigadininkai į sandėlį pasiunčia kas dieną tik po 1—2 žmones.

Kolūkis turi 2 fuktelius, trijerį ir rūšiuotoją. Užtektų poros savaitės darbo, ir visos sėklos būtų išvalytos. Reikia tik, kad kolūkio valdyba rimčiau pažiūrėtų į šį reikalą. Kondicinė sėkla — aukštų derlių pagrindas.

M. Varanauskas

PRIE KALVĖS NETVARKA

Ant kalnelio stovi „Laisvo artojo“ kolūkio kalvė. Iš tolo matyti kerėpliškos, juoduojančios krūvos. Tai kolūkio inventorių. Suvežę čia kolūkiečiai plūgas, kultivatorius ir akėčias ir paliko po atviru dangumi. Dauguma jų aprūdiję, papuvusiomis medinėmis dalimis. Bet nei ankstyvą rytą, nei pavakaryje kalvėje neišgirsi darbo triukšmo. Kalviai J. Katinas ir St. Sargautas inventorių remontuoja tik po porą valandų per dieną.

O darbo tikrai daug. Iki pavasario reikia sutaisyti 38 plūgas, 40 arklinių kultivatorių ir daugiau kaip 60 akėčių. Be to, dar nesutvarkytas nė vienas traktorinis plūgas, lėkštės ir traktoriniai kultivatoriai.

Daugumą medinių inventoriaus dalių reikia pakeisti naujomis. Bet kolūkio staliai negamina nei branktų, nei rankenėlių plū-

gams, nei rėmų akėčioms. Taip pat kolūkyje netvarkomi pakinktai, nepasirūpinta vadelių ir virvių.

— Nebuvo kada tuo užsiiminėti, — aiškina kolūkio pirmininkas V. Bačiulis. — Va, neseniai dar tik iškūlėm daugiametės žoles.

KOSTROMOS SRITIS. Kostromos rajono „Platiletkos“ žemės ūkio artelėje gerai organizuotas kolūkiečių mokymas. Čia veikia pradinė ekonominė mokykla. Mokslas joje trunka keturis mėnesius, užsiėmimai vyksta kartą per dvi savaites. Tokios mokyklos organizuotos ir kituose kolūkiuose. Užsiėmimus lanko apie 60 tūkstančių srities kolūkiečių.

Nuotraukoje: pradinės ekonominės mokyklos užsiėmimai „Platiletkos“ kolūkyje.

I. Dynino (TASS) nuotr.

Nekoks pasiteisinimas. Negi aliai vienas kolūketis dalyvavo kūlime?

Kai taip nesirūpinama žemės ūkio inventoriaus remontu, kolūkis gali ir pavasario sėją pradėti ne laiku.

L. VAICIULIS

LIETUVOS LKJS XI SUVAŽIAVIMAS

Vasario 11 d. Vilniuje, Valstybinės filmacijos salėje, prasidėjo Lietuvos LKJS XI suvažiavimas. Iš visos respublikos į suvažiavimą atvyko šimtai delegatų — daugia-tūkstantinės Tarybų Lietuvos komjaunimo organizacijos pasiuntiniai. Jų tarpe — kolūkinio kaimo pirmūnai,

jaunieji pramonės įmonių novatoriai, septynmečio entuziastai, kovojantys už komunistinio darbo kolektyvo ir spartuolio vardą.

Suvažiavimo darbe dalyvauja Lietuvos KP Centro Komiteto sekretoriai B. Šarkovas, V. Niunka, J. Maniūšis, respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirminin-

kas J. Paleckis, VLKJS Centro Komiteto sekretorius L. Karpinskis, seni komunistai, Tarybinės Armijos atstovai, jaunimo delegacijos iš broliškų respublikų.

Ataskaitinį pranešimą apie Lietuvos LKJS Centro Komiteto darbą padarė komjaunimo CK pirmasis sekretorius J. Petkevičius.

(ELTA).

sako Stasė Ratkevičiūtė.

— Iki penkioliktos vasario visi grūdai bus išvalyti, — pildama į trijerį kibirą geltonų kviečių, pritaria Aldona Žemaitytė.

Ir brigadininkas skuba ten, kur girdėti skambūs kūjo dūžiai. O kalvėje rikiuojasi atremontuotų padargų eilė.

— Nebijok, brigadieriau, nesuvėluosim pavasarį sutikti, — sako senas kalvis.

B. AUSRIETIS

„Kelias į komunizmą“ kol. III brigada

Nuotraukoje: suvažiavimo delegatų (iš kairės į dešinę) Onutė Andrijauskaitė (Kalvarija), Regimantas Kaškauskas (Šakiai), Antanina Pilipenkina (Klaipėda), Aleksas Budrikas (Pasvalys), Juzefa Palmonaitė (Pandėlys) ir Gediminas Danelevičius (Kalvarija) Vilniuje, Gedimino aikštėje.

M. Baranausko (ELTOS) nuotr.

Pranešimas

APIE PIENO GAMYBĄ RAJONO KOLŪKIUOSE PER 1960 M. VASARIO MĖN. I DEKADĄ

Užimamoji vieta	Kolūkio pavadinimas	Pagaminta pieno 100 ha naud. (cnt)	Primelžiama iš kiekvienos karvės (kg)	Užimamoji vieta	Kolūkio pavadinimas	Pagaminta pieno 100 ha naud. (cnt)	Primelžiama iš kiekvienos karvės (kg)
1.	„Anykščių šilėlis“	6,6	54	28.	Mičiurino vardo (Zvilionių apyl.)	2,2	21
2.	„Lenino keliu“	6,5	61	29.	„Svėdasai“	2,1	29
3.	„Tarybinė žemė“	5,6	64	30.	„Jara“	1,9	24
4.	„Pergalė“	5,2	56	31.	Ždanovo vardo	1,9	22
5.	„Svyturys“	5,2	55	32.	„Gegužės Pirmoji“	1,9	21
6.	„Puntukas“	4,5	51	33.	„Aušra“ (Aušlėlių apyl.)	1,8	28
7.	„Draugystė“	4,2	39	34.	„Atelitis“ (Surdegio apyl.)	1,7	19
8.	„Levančiškis“	4,1	47	35.	„Kibirkštis“	1,6	27
9.	„Laisvas artojas“	3,8	47	36.	„Tarybinis artojas“	1,6	25
10.	Mičiurino vardo (Sventupio apyl.)	3,8	42	37.	Cerniachovskio vardo	1,6	23
11.	„Žalgiris“	3,7	45	38.	M. Melnikaitės vardo	1,5	17
12.	„Sklemonys“	3,7	43	39.	J. Billūno vardo	1,3	23
13.	„Atelitis“ (Debeikių apyl.)	3,6	40	40.	„Draugystė“ (Viešintų apyl.)	1,3	19
14.	„Už talką“	3,5	48	41.	J. Zemaitės vardo	1,3	18
15.	K. Štaro vardo	3,2	35	42.	„Diktoral“	1,3	15
16.	„Aušra“ (Surdegio apyl.)	3,1	35	43.	„Ažuolas“	1,0	14
17.	„Bolševikas“	3,0	30	44.	„Gimtoji žemė“	1,0	11
18.	„Pažanga“	2,9	38	45.	P. Cvirkos vardo	0,4	5
19.	„Tarybų Lietuva“	2,8	34	46.	Puškinio vardo	0,3	5
20.	„Kelias į komunizmą“	2,8	32	47.	„Kalnapilis“	0,3	4
21.	„Aukštakalniš“	2,8	31		Rajono kolūkiuose	2,7	33
22.	„Spindulys“	2,7	31		Troškūnų tarybiniam ūkyje	5,5	45
23.	„Vienybė“	2,7	29		Rajone	2,8	33
24.	„Paryžiaus Komuna“	2,4	32				
25.	Lenino vardo	2,3	26				
26.	„Naujas gyvenimas“	2,2	33				
27.	„Jaunoji gvardija“	2,2	28				

CSV INSPEKTORIUS
ANYKŠČIŲ RAJONUI

Pieno gamyba padidėjo 1,7 karto

Kauno rajono kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose per sausio mėnesį pieno gamyba padidėjo 1,7 karto. Zymiai daugiau primelžiama pieno „Aušros“, „Ilgakio“, Mičiurino vardo, „Pažangos“ kolūkiuose.

Garliavos pieninė per sausio mėnesį supirko apie 706 tonas pieno — dvigubai daugiau, negu praeitais metais per tą patį laiką.

Ataskaitos ir rinkimai kolūkiuose

TVIRTAS ŽINGSNIS Į PRIEKĮ

Kuklūs „Draugystės“ kolūkio (Viešintų apyl.) ekonominiai rodikliai. Po 9,2 centnerio grūdų iš hektaro gauta, po 122,1 cent pieno ir 27,9 cent mėsos kiekvienam 100 ha žemės ūkio naudmenų pagaminta. Šie 1959-ųjų ūkiniai metų rodikliai jokių būdu negali prilygti pirmaujančių rajono kolūkių pasiekimams. Tačiau „Draugystės“ kolūkio žemdirbiai, prisiminę tai, kas buvo prieš porą trejetą metų, džiaugiasi savo darbo vaisiais. Juk IV-oje jungtinėje brigadoje, nežūrint sausringos praeitų metų vasaros, grūdinių kultūrų derlius padidėjo vidutiniškai iš hektaro net 3,8 cent. Išaugo vešlesnį javalį ir kitose brigadose, nes dirvos geriau buvo patręštos organinėmis trąšomis. Jų kiekvieną ariamos žemės hektarą teko vidutiniškai po 7 tonas. Tačiau techninių kultūrų, kaip linų, bulvių ir cukrinių runkelių, derliai dar žemi, nes neišvengta agrotechnikos reikalavimų pažeidimų, nepakankamai mechanizuoti šių kultūrų priežiūros darbai. Apie tai ataskaitiniame - rinkiminiam kolūkio susirinkime ir

kalbėjo tiek kolūkio pirminkas, LTSR Aukščiausios Tarybos deputatas drg. Stašys, tiek diskusijose pasisakę kolūkiečiai. Jie pabrėžė, jog gyvulininkystės fermų darbuotojai savo kruopščiu darbu per praėjusius metus bemaž likvidavo karvių bergždumą. Iš 150 karvių gauti 147 veršeliai. Kolūkio karvių melžėjos iš kiekvienos karvės vidutiniškai primelžė po 264 kg pieno daugiau, negu 1958 metais. Tačiau socialistinius išpareigojimų mėsos ir pieno gamyboje kolūkis neįvykdė. Ir teisūs didžia dalimi Loslos ir II-osios jungtinių brigadų brigadininkai drg. drg. Dorondovas ir Kononovas, kurie susirinkime nurodė, kad sunku yra įvykdyti socialistinius išpareigojimus ir pagaminti daugiau mėsos, kai kolūkio kiaulės patalpintos ankštose, nepritaikytose patalpose.

Neįgiamai i socialistinių išpareigojimų vykdymą atsiliepė dažnas kadrų, ypač jungtinių brigadų brigadininkų katalojimas. Tai buvo rimta kolūkio valdybos klaida, kurios jokių būdu negalima kartoti šiais metais.

Savo ataskaitoje drg. Stašys pabrėžė labai svarbų produkcijos savikainos mažinimo klausimą. Juk gyvulininkystės produktų savikaina kolūkyje yra aukšta tik dėl didelio gyvulių aptarnaujančių darbuotojų skaičiaus ir nemažo pirkinių pašarų kiekio sunaudojimo. 1 kilogramo pieno pagaminimas kolūkiui atsieina 1,35 rub., kiaulienos — 14 rb. Tai aukšta savikaina, ir norint ją sumažinti, pažymėjo drg. Stašys, reikia ateltyje gyvulių šerti savos gamybos pigesniais pašarais, mažinti darbo sąnaudas.

Susirinkime kalbėjo kolūkietis J. Linartas, IV-osios jungtinės brigados brigadininkas J. Karosas, agronomas P. Bogdžiūnas ir kiti siūlė kuo daugiau sukaupti ir išvežti i laukus organi-

nių trąšų, nes tai veiksningiausia priemonė laukų derlingumui pakelti.

Kolūkiečiai antriesiems septynmečio metams prisilėmė padidintus socialistinius išpareigojimus, nutarė iš kiekvieno hektaro grūdinių kultūrų gauti po 12 cent grūdų, 100 ha žemės ūkio naudmenų pagaminti po 168 cent pieno ir 42 cent mėsos, o 100 ha arimų — po 56 cent kiaulienos.

Per 1959 metus kolūkis žengė tvirtą žingsnį pirmyn. Apie tai liudija išaugusios kolūkio pajamos, kurios sudaro 1.209.538 rublių, tai yra apie 200.000 rublių daugiau, negu jų buvo gauta per 1958 metus.

Šiais, antraisiais septynmečio metais kolūkio narių žengs dar tvirtesnį žingsnį pirmyn, jei garbinamas J. Karosas, agronomas P. Bogdžiūnas ir kiti siūlė kuo daugiau sukaupti ir išvežti i laukus organi-

S. VENCKUS

Komjaunuoliškos vestuvės

Aidint vestuvinio maršo garsams i vietos civilinės metrikacijos skyriaus šventosios kambarį įeina jaunieji Danutė Pažusytė ir Juozas Gudonis su gausia palyda. Jūs čia pasitinka puošni, šventiška aplinka.

— Saugokite ir stiprinkite šeimų židinį, kad jis niekada negestų, — jauniesiems linki LLKJS rajono komiteto sekretorė E. Ragaišytė.

Jaunuosius karštai sveikina draugai, bendradarbiai, giminės. Rajono komjaunimo organizacijos vardu jiems i teikiama didžiulė gėlių puokštė. Sypsodamas jaunavedžių rankas draugiškai spaudžia statybų-remonto kontoros viršininkas drg. F. Asačiovas ir linki, kad ir ateityje jie žengtų pirmaujančių darbininkų gretose.

O lauke, J. Biliūno ir Vilniaus gatvėse, jau seno-

kai lūkuriavo pravažiuojančių vestuvinių. Net trijose vietose pajaunlams ir pamergėms, svotul, svociui ir piršliui teko nepigiai išsipirkti, kad atkeltų uždarytus vartus.

Namuose gi, prie vaišių stalo, laukė jų dar vienas siurprizas. Sužinojęs, kad Anykščiūose švenčiamos puiklų gamybininkų komjaunuoliškos vestuvės, i svečius užsuko Palangos Juzė. Jis nepašyktėjo kuo gražiausių sveikinimų, linkėjimų jaunavedžiams ir iš savo didžiulio dovanų krepšio ištraukė... besišypsiančią lėlytę.

Ilgai ilgai skambėjo linksml tosta, buvo atliekamos tradicinių lietuviškų vestuvių apeigos, skambėjo linksmos dainos.

Taip nuotalkingai buvo atšvęstos dar vienos komjaunuoliškos vestuvės.

M. Zenėnas

Atsakymas anonimui

Zdanovo vardo kolūkio nariui Orlovui jau daugiau kaip 80 metų. Bet senukas darbe ir su jaunais dar susilygina. Kasmet i jo darbo knygėlę įrašoma po 300—400 darbadienių. Už stropų ir sąžiningą darbą darbštusis Orlovas gavo vyriausybinių apdovanojimų.

O paskui atplaukė anoniminis laiškas. Jame juodinamas Orlovas, kolūkio komunistai, darbščiausi kolūkiečiai. Ir ne vien tai. Greta jų, kaip geri, sąžiningi išvardinami Trumpickai, Šiaučiulių šeima, Leonovienė. Šit ką, atseit, reikėjo apdovanoti.

Skundą pasirašo „Akis“.

Panagrinėkime, ką gi toji „Akis“ pastebėjo, kokius gi atsidavusius kolūkiečius siūlo pagerbti ir apdovanoti?

Šiaučiulių šeima už tinginiavimą ir visuomeninio turto grobstymą pašalinta iš kolūkio; už artelės įstatų laužymą tokio pat likimo susilaukė Leonovienė. Apie Trumpickus kiekvienas vaikas visame rajone gali pasakyti: tai savanauddžiai, juodu rašalu teršią visa, kas gera kolūkyje, besistengią už skundų srauto paslėpti savo nenorą dirbti.

Vartai skundą ir stebiesi: kokį gi tikslą turėjo „Akis“, rašydama anoniminę, pilną šmeižtų terlionę?

O, pasirodo, tikslą turėjo. Ir labai apčiuopiama. Anoniminė „Akis“ žino, kad po tokio skundo i kolūkį vyks komisija ištirti padėties vietoje. Taigi bus atitaukta nuo svarbių darbų daug žmonių. Tai viena. O antra, ir bene svarbiausia, ant sąžiningų žmonių bus mestas šešėlis, žmonių širdyse pasėtas nepasitikėjimo darbščiais kolūkiečiais ir kolūkio vadovais grūdas. O kur nepasitikėjimas — ten ir atsilikimas. Čia ir yra galutinis aklos „Akies“ ir kitų anonimų tikslas.

Pažįstame mes tave, anonime! Neperseniausiai slėpdamiesi už krūmų ir po nakties skraiste panašus i tave sėdėjo su automatais, leido piktus kulko gėluonis i visus, kas džiugiai sveikino naujo, tarybinio gyvenimo rytmetį, kas rūpinosi, kad mūsų žemė gražiai sužaliuotų ir sužydėtų.

Nepavyko pasukti gyvenimo atgal, sustabdyti jo spartaus žingsnio!

Dabar jie pasirinko kitokią taktiką. Dėdamiesi susirūpinę kolūkių reikalais, jie nuodingai šnypščia, dergia neapykantos seilėmis visa, ką mes kuriam.

Ar tu neatpažįsti čia savęs, anonime? Ar tu ne panašiai elgiesi, stvėręs plunksnos ir emės rašalo seilėmis taškyti visa, ką darbo žmogus kuria, juodinti, kas yra gražiausio — dorą, darbštų žmogų. Tikiesi, anonime, kad tokiu būdu nors kiek, nors truputėlį pakenksi?

Nepavyks! Mes gerai žinome gyvenimo kainą. Brangiai, geriausių sūnų krauju ji pirkom. Žinome ir kad keletui daugiau negu abejotinos reputacijos aklų „Akių“ ir visokių kitokių niūrios praeities nuolaužų nepatinka šviesus gyvenimas be ponų ir dvarų, be policininko rimbo ir gestapinio teroro. Taigi, atmerk savo žlibą „Aki“, anonime, pabandyk blaiviai apsidairyti. Gal tada atpuls noras juodo rašalo seilėmis dergti dorus žmones, tokius, kaip Orlovas, Šakėnas ir kiti, beviltiškai bandyti tokiu būdu pristabdyti mūsų žengimą i priekį.

mokyklos mokytojų kolektyvas, visa mokykla tės ir turtins puikias tradicijas, stiprins mokytojų — auklėjamąjį darbą, o buvę moksleiviai savo šaunium ir nashiū darbu dar labiau prisidės prie mūsų Tėvynės suklestėjimo, prie septynmečio plano įvykdymo.

Z. Mikšys

Visų laidų abiturientų susitikimas taip pat įvyko Debeikių vidurinėje mokykloje.

Susirinkusius sveikino mokyklos direktorius A. Jatužis ir mokytojai.

Buvusių mokslo draugų susitikimas praėjo labai įdomiai ir įspūdingai. F. Valiūnas

SUSITINKA SENI DRAUGAI

Daugiau kaip prieš keturiolika metų pirmą kartą atsivėrė Svėdasų gimnazijos durys. Dar teberūkstant karo griuvėsių dūmams, po apylinkę tebesklindant aitruiam parako kvapui, mokyklos varpelio kviečiami, klases užpildė moksleiviai. O jau 1949 metų vasarą Svėdasų gimnazijos mokytojų ir moksleivių kolektyvas šventė džiugią savo bendro darbo šventę: i gyvenimą su brandos atestatais rai. kose buvo išleisti dvidešimt septyni jaunuoliai ir merginos.

Po to mokykla išleido dar 11 abiturientų laidų.

Visų vienuolikos lai-

dų abiturientai vasario septintosios vakare susitiko savo mylimoje mokykloje. Iš Kauno ir Vilniaus, iš Šiaulių ir Klaipėdos, iš Rokiškio ir Zarasų i šį susitikimo vakarą atvyko daugiau kaip du šimtai buvusių mokyklos auklėtinų.

Prie mokyklos sportinių laimėjimų ir rekordų vitrinos susitikime būrelį buvusių abiturientų. Jie, kaip girdėti, gyvai domisi ir džiaugiasi savosios mokyklos sportininkų pasiekimais. Tai buvę mokyklos auklėtiniai — sporto meistras — dviratininkas Petras Celkys, Vilniaus 40-sios vidurinės mokyk-

los mokytojas Edvardas Matuliuskas.

Kitame koridoriaus gale gyvai šnekučiuojasi inžinierių būrelis. Jų viduryje buvę mokytojai — pensininkai Obolėvičiūtė ir Kondrotas. Seniems mokytojams malonu šiandien matyti savo atkaklaus ir nuoširdaus darbo džiugius rezultatus, susitikti su savo mokiniais.

Pranešimą apie šaunias mokyklos tradicijas, apie tai, kur ir kaip dirba šiuo metu mokyklos auklėtiniai, skaitė ilgiausiai pradirbęs šioje mokykloje mokytojas Beleckas. Vakaro metu buvę mokyklos auklėtiniai pa-

sidalino savo darbo patirtimi, papasakojo apie studijas, išreiškė eilę naudingų pageidavimų ir pasiūlymų. Šiltais jaudinančiais žodžiais dėkojo savo mokytojams už mokyklos suole suteiktas žinias ir nuoširdų, pasiaukojamą triūsą buvę abiturientai Dikenytė, Stašys Jakubonis, Pranas Kemundris ir kiti. Savo buvusius mokyklos auklėtinius iš visos širdies pasveikino mokytojai-pensininkai drg. drg. Kondrotas, Obolėvičiūtė. Kalbėjęs rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas drg. K. Zolonas išreiškė ištikinimą, kad Svėdasų vidurinės

MINSKO SRITIS. Slucko rajono „Pamiatj Iljčė“ kolūkyje gerai dirba ratelis TSKP istorijai nagrinėti. Čia mokosi 21 klausytojas. Rateliui vadovauja septynmetės mokyklos direktorius A. E. Petruša. Nuotraukoje: ratelio užsiėmimuose. P. Novatorovo (TASS) nuotr.

MAMOS, GRAŽINKIT KNYGAS...

Kai į vaikų biblioteką ateldavo eilinę naujų knygų siuntą, pačias gražiausias, geriausias ir išsirinkdavo bibliotekos vedėja Kolesnikova. Tik skaitytojo kortelę pamiršdavo sau išrašyti.

Kiekvieną ketvirtį bibliotekai skiriamos lėšos knygoms įsigyti vietos knygyne. Čia irgi Kolesnikova pasipelnėti sumanė. Pirkdavo tokias knygas, kurių vaikams skaityti negalima. Pirkdavo ir namo tempdavo.

— Taip nebuvo. Smežtas! — sušuko Kolesnikova.

Tai kodėl perduodant biblioteką net už 2.412 rublių knygų stigo? Štai čia ir prasideda negraži istorijėlė apie buvusią vaikų bibliotekos vedėją, dabartinę II septynmetės mokyklos mokytoją G. Kolesnikovą.

Ilgai suko galvą bibliotekos vedėja, kaip padengti trūkumą, žinoma, nepildant nė rublio iš savo kišenės. Ir sugalvojo.

Perduodant biblioteką naujai vedėjai, buvo rasta apie 50 tokių skaitytųjų, kurie knygas paėmė prieš pusmetį ir jų iki šiol negrąžino. Štai ir griebėsi už šitų skolininkų Kolesnikova.

...Algiukas D. — trečios klasės mokyns. Dar prieš mokslo metų pabaigą paėmė iš bibliotekos knygą ir

visai apie ją pamiršo.

— Atėjau knygos atsiimti, — pareiškė viena dieną Kolesnikova Algiuko motinai. Toji išbarė sūnų, atsiprašė vedėjos ir grąžino knygą. Bet Kolesnikova nesiruošė išleisti.

— 34 rublius baudos teks sumokėti. Galu už tą sumą ir knygų paimti.

Surinko Algiuko mama pačias geriausias savo knygas, surišo į ryšulėlį ir atidavė Kolesnikovai.

Buteliauskienė savų knygų neturėjo, todėl už sūnaus nerūpestingumą sumokėjo Kolesnikovai 36 rublius.

Su viena motina kilo ginčas.

— Nemokėsit? Na, atleiskit, telsme susitiksime, — pagrasino Kolesnikova.

Moteris nusigando. Ji per visą savo gyvenimą telse muose reikalų neturėjo, o dabar dėl knygos... Ir pasiskolynusi iš kaimynės 36 rublius, atidavė Kolesnikovai.

Matydama, kad „žuvelės“ gerai kimba, Kolesnikova žvejojo toliau. Billūno gatvėje pas A. Burnelką Kolesnikova susirinko ir išsi-

nešė pačias geriausias knygas. Mat, jų Stasiukas irgi buvo bibliotekos skolininkas. Visų adresų, kur lankė Kolesnikova, ir neišvardins. O surinko ji net už 1067 rublius knygų, ilgiausią sąrašą padarė.

— Te, imkit. Asmeninę biblioteką atiduodu, kad tik trūkumo nebūtų, — melavo Kolesnikova ir išėjo į miestą žmonių mulkinti, naujų knygų rinkti.

Iš daugumos atneštų knygų išplėštas pirmas lapas. Tai Kolesnikova pasidarbavo, kad niekas nenustatytų, iš kur viena ar kita knyga kilus. O pririnko ji tokių, kad kai kurių vaikams ir iš tolo rodyti negalima. Labai keista, kad kultūros skyrius šiam Kolesnikovos triukui pritarė, leido apgaulės būdu surinktas knygas priimti į biblioteką.

Septynmetėje mokykloje, kurioje dirba Kolesnikova, yra bibliotekėlė. Nužiūrėjo naujoji mokytoja kelias brangesnes knygas ir ant jų savo ranka užrašė vaikų bibliotekos numerius. Pasakui ėmė visiems šias knygas rodyti:

— Žiūrėkit, juk tai vaikų bibliotekos knygos. Tur būt, vaikai bus jas pavogę. Aš pasilimu.

Ir išsinešė į namus.

O vieną dieną, atėjusi į vaikų biblioteką, Kolesnikova pareiškė:

— Žinot ką? Iš jūsų bibliotekos vaikai knygas vagia. Štai pažįstat? — ir padėjo Žiulio Verno raštų tomelį. Tikrai, knygoje buvo vaikų bibliotekos registracijos numeriai.

— Man buvusi plonėlių vadovė tą knygą davė, sakė, jog iš vaikų atėmusi, — melavo Kolesnikova.

Bibliotekos darbuotojai atėjo į mokyklą ir pareikalavo, kad būtų išaiškintas knygų vagis. Mokytojų kolektyvas pasipiktino, juk tai lietuvių mokyklos garbė.

Išaiškėjo, kad jokia plonėlių vadovė knygos iš vaikų neatėmė ir Kolesnikovai nedavė. Santažas nepavyko. O jis buvo Kolesnikovai reikalingas tam, kad įrodžius, jog ir jai vedėjai knygas išvogė septynmetės mokyklos mokiniai, todėl ir trūkumas toks susidarė.

Kartą Kolesnikova organizavo kultūros darbuotojų ekskursiją. Ir čia pasireiškė jos nesąžiningumas: ji bandė pasiglemžti ekskursijai skirtas profsąjungines lėšas.

— Liežuvininkė, pletkininkė, — štai taip atsiliepią apie Kolesnikovą ne tik mokytojai, bet ir visi tie, kas ją pažįsta.

Mokyklos partinė organizacija svarstė komunistės Kolesnikovos elgesį. Tačiau svarstė neprincipingai ir rimtų išvadų nepadarė. Reikia visapusiškai ir glbiai pažiūrėti, ar verta Kolesnikovą garbingo mokytojo vardo? Br. KLIMAS

Skaitytųjų LAISKAI

Kai direktoriui nepatinka

Nuo vasario 1 d. Linksmavietės pieno separavimo punkto vedėja išėjo į dekretines atostogas. „Ažuolo“ kolūčio valdyba pasiūlė Anykščių pieninei naują žmogų. Bet direktorius drg. Saripovas apžvelgė atvykusiąją merginą ir pasakė:

— Nepriimsiu.

Po pusvalandžio jis paskambino kolūčio pirminkui J. Ragaišiui ir pareiškė:

— Nepatinka man pasiūlytoji kandidatė. Nei instituto, nei akademijos nebaigusi...

Kolūčio valdyba siunčia kitą žmogų, bet drg. Saripovas vėl prieštarauja:

— Ne mechanikė — prietaisų nemokės prižiūrėti.

Visa tai išgirdę, gūčioja pečiais kolūkiečiai ir kalbasi:

— Reikia paskelbti konkursą Linksmavietės separavimo punkto vedėjos vietai užimti. Gal tada nebereikės tampti pieno kibirų po 4—5 kilometrus į Skiemonis. Taip pat kolūkiui sumažėtų vežiojimo nuostoliai.

R. Eidukaitė

Karčiama nusibodo

Raguvelės, ryšių skyriui priklausančiame name apsigyveno miško darbininko Alf. Radzevičiaus šeima ir niekur nedirbanti O. Gervatauskienė. Ir Radzevičius, ir ypač Gervatauskienė gamina naminių alų, juo prekiauja. Namas pavirto savotiška karčiama. Dažnai čia triukšmaujama, pliekiamasi. Vasario mėn. 7 d. čia taip išsišėlo lankytojai ir gyventojai, kad net langų stiklai pabiro.

Nusibodo raguvelė. Čiamis karčiama. Gal atsiras, kas ją uždarys?

K. Steiblys

Pasenusi spauda

Troškūnų mieste K. Staro aikštėje yra įrengtos vitrinos spaudai, bet jose spauda pasenusi, pageltusi nuo laiko. Dar tebekaba 1959 m. lapkričio mėn. 15 d. „Staliniečio kelio“ numeris; tai tikrai vertas muziejinis eksponatas, nes tokio laikraščio jau nebėra. Prie autobusų sustojimo vietos vitrinose iškljuotas 1960 m. sausio mėn. 31 dienos „Tiesos“ numeris.

Ar nereikėtų spaudos platintojams dažniau apsilankyti prie vitrinų ir pakeisti spaudą? A. Genys

SUMŲ SRITIS. Sostkino K. Markso vardo kultūros rūmų savivaldos kolektyvas per 38 savo gyvavimo metus suvaldino daug pulkių veikalų. Neseniai šiam kolektyvui suteiktas liaudies teatro vardas. Trupėje yra 35 aktoriai — darbininkai, tarnautojai, namų šeimininkės, pensininkai. Teatrui vadovauja režislierius S. A. Kiričenko. Dabar liaudies teatro kūrybinis kolektyvas ruošiasi suvaldyti J. Galano pjesę „Meilė apyaušryje“.

Nuotraukoje: atskirų scenų aptarimas po repeticijos. Antras iš dešinės — režislierius S. A. Kiričenko. A. Zvigorodnio (TASS) nuotr.

Moterų taryba veikia

Troškūnų tarybinio ūkio centrinio skyriaus skelbimų lentoje Albina Petronienė prisegė didelėmis raidėmis prirašytą popieriaus lapą. „Šiandien įvyks pasikaita „Motinos ir vaiko sveikatos“ apsauga TSRS“. Skaito Troškūnų ligoninės vyr. gydytoja Vaitauskienė — susipažino praeidami darbininkai.

Tai eilinė moterų tarybos organizuota priemonė. Nors tarybinio ūkio Troškūnų skyriuje moterų organizacija susikūrė tik gruodžio mėnesį, tačiau jau nuveiktas nemažas darbas. Tarybos iniciatyva

organizuotas paskaitų ciklas medicininiams temoms. Vaikų auklėjimo, jų priežiūros bei kitais klausimais Troškūnų ligoninės gydytojai perskaitys 12 paskaitų.

— Mes domimės, kaip vaikučiai lanko mokyklą, rūpinamės buitiniiais moterų gyvenimo klausimais. Visos moterys pranešsios žurnalą „Tarybinė moteris“. Be to, organizuojame socialistinę lenktyniavimą, kovojame už prisiimtų įsipareigojimų įvykdymą, — pasakoja moterų tarybos pirmininkė Albina Petronienė.

K. Vitkauskas

Iš seno dienoraščio

PASKUTINĖ PAMOKA

Išaušo ankstyvas 1937 metų pavasaris. Gimtinės upių tėvelio — žilojo Nemuno krantuose pražydo pirmosios gležnos žibutės, o saulės atokaitoje, šiauriniame Nerio krante, baltais pumpurais pasipuošė žilvilčiai. Lenojo smulkus lietutis.

Laisvės alėjoje iš po skubančių praeivių kojų į šalis tyška drumzlinas vanduo. Prie šlapio mūro, kuriuo rieda stambūs lašai, Malronio gatvės kampe stovl gal devynių-dešimties metų mergaitė. Perlyta, vienplaukė, pamėlusiu veidu, rankose laiko krepšelį šlapio žibučių ir maldaujamu balseliu prašo praeivių nupirkti puokštelę. Praleisdami į sankryžą sukančią vežiką, mes trumpam sustojome. Bet ir vežikas sulaukė arklių. Iš po odinės pastogės sunkiai išsiritas storas dvasilksis ir savimi patenkintas ėjo parduotuvės link. Mergaitė paskubėjo prie jo ir pasiūlė žibučių. Storulis pasilenkė į priekį, kad pamatytų pastojusį jam kelią asmenį. Lėtai atsitiesė ir piktai pasuko į šalį, akimis kažko ieškodamas. Šlapime alėjos bulvare, įtraukęs kaklą į pečius, lėtai žingsniavo aukštas policininkas. Sunkiai ištiesęs storą rieblų ranką, „paklydusį avelių ganytojas“ pamoko tvarkos prižiūrėtoją. Policininkas greitai prisistatė ir išsitiesė prieš jį.

— Kur jūsų akylumas? Elgetoms leidžiame saugliauti, — ėmė bartis kunigas ir stalga įsakė:

— Palmkite ją iš čia ir atelyje žiūrėkit...

Policininkas atidavė pagarbą, priėjo prie mergaitės, ranka įkibo į suplyšusio žiponėlio apykaklę ir vilkte nuvilko ją per šlapią alėją. Puokštelės žibučių viena po kitos byrėjo į šlapią gatvę, po praeivių kojomis...

Gerokai pavargę prie darbų statybose, mes skubėjome toliau, stengdamiesi nepavėluoti į vakarines pamokas Kauno suaugusių gimnazijoje.

— Kaip būtų gera, jei kišenėje skambėtų atliekami cental! Palmtume vežiką, bet, deja, jais naudojasi kitos rūšies žmonės: pusmetrinų cigarų, konjako, mergaičių ir tinglųstės mėgėjų, — permetęs akimis važiuojantį cilindruotą storulį, pograsi kalbėjo „Limos“ audėjas Petrauskas.

Jauna geografijos mokytoja Slezevičiūtė įdėmiai klausėsi mano pasakojimo apie Lamaną.

— Gerai. Sėskite, — pasakė ji ir iššaukė sekantį.

Kadangi gimnazijoje dienos metu tame pačiame suole sėdėdavo man tik iš matymo pažįstama mergaitė, aš kartais palikdavau suole raštelį ir rašdavau atsakymą. Parašydavau: „Jūs graži ir, jei gerai gerai mokysitės, gausite gerą vyrą“. Randu: „Žinoma, gausiu geresnį, negu Jūs“ ir pan. Kartais palikdavau eilėraščių, o ji atsakydavo, kad patiko arba priešingai.

Prieš tris dienas palikau eilėraščių apie dievo motiną. Ir dabar, atsakęs pamoką, išskleidžiau trikampį sulankstytą popieruką ir perskaičiau: „Man labai keista, iš kur Jūs ištraukėte tokį eilėraščių. Juk tai neleistina. Jei Jūs ir telsus, tai labai rizikuojat. Draugė nukliaukė ji iš manęs ir perskaitė gariai. Kilo ginčas. Kažkas nustrušė. Šiandieną kapellonas užpuolė mane. Eilėraščių turėjau atiduoti, bet sakiau radusi ant stalo. Daugiau tokių man nerašykite... — Danutė“.

(Nukelta į 4 psl.)

PASKUTINĖ PAMOKA

(Atkelta iš 3 psl.)

Vos įpusėjus pertraukai, į klasę staiga įėjo mokytoja. Ji buvo kažko susijaudinus.

— Elme pas direktorių, — pasakė ji man ir, praleidusi pirmą mane, uždarė duris.

— Ech, tu politikieriau! — pradėjo mokytoja sustojusi. — Prašykis atleisti, sakyk, kad klydai, kitaip — bus blogai. Tu gi pradėjai dievą išjuokti.

Mokytoja norėjo dar kažką sakyti, bet tuo momentu atsidarė direktoriaus kabineto durys ir jose pasirodė mokyklos inspektorius, kaip visuomet susiraukęs, ir net nepasiziūrėjęs nuėjo į mūsų klasę. Įėjome į kabinetą. Prie žaliu pliušu padengto stalo sėdėjo mokyklos direktorius. Iš kairės jam — kapellonas; į vadindavo Tėvu Juozapą; jis du kartus į savaitę kalbėjo mums apie amžinai neišsenkamą dievo malonę, apie Kristaus mokslą bei darbus, apie šventą Marijos ir kitus šventuosius, apie bedievių ir bolševikų blogybes, apie lenkus — amžinų lietuvių priešus ir t. t. Kitame stalo gale kėksojo mažas sausas kunigėlis, piktomis juodomis akimis žiūrėdamas į mane. Atokliau nuo stalo sėdėjo mūsų mokytoja.

Mažasis kunigas paprašė mane sėsti prieš stalą ir tuojau pradėjo klausinėti, ar daug pažįstu savo klasės mokinių, ar yra mėgėjų eilėraščių rašyti. Kunigas man priminė, kad mano tėvai, ypač motina (pamotė), dleovabalingi, geri žmonės. Aš į klausimus atsakinėjau trumpai ir daugiausia neigiamai. Pagaliau kunigas padavė man ranka rašytą popieriaus lapą.

— Stai šitą pats rašei? — paklausė jis. Perbėgau akimis rašto eilutes. Tai buvo eilėraštis „Dievų palaiminti“.

— Ne, aš nerašiau, — prisipažinau jam. Kunigas patylėjo, bet mačiau, kad jis kažkodėl pyksta, bet tvisdosi.

— Dirbti ir mokytis tau sunku, sūneli, — pagaliau prabilo Tėvas Juozapas. — Jėzuitų taryba nutarė tave palmti į savo globą ir leisti toliau į mokslius.

— Taigi, taigi, — įkišo trigrašį ir mažasis kunigas. Mes su tavimi kalbame kaip su krikščionim, o tu man meluoji, nors aš viską žinau, ir mokytojai žino, — mostelėjo jis sėdinčiųjų link. (Man prisiminė mergaitė su žibutėmis).

— Gera! — kiek patylėjęs tęsė kunigas. — Stai šitą eilėraščių perrašyk savo ranka ir šlandien pat atnešk direktoriui. O rytoj Tėvas Juozapas atvesite jį pas mus, — baigė mažasis.

— O kam gi šitą rašinėti? Čia jau parašyta, — atsakiau aš ir padėjau eilėraščių ant stalo. Kunigo veidas staiga paraudo ir jis pakilo nuo kėdės.

— Stai, ar aš nesakiau, tai jis — bolševikas. Lauk jį išvyti! Pasodinti! Iškydė! Nevykė! — šaukė kunigėlis.

Staiga jis atidengė geltoną papkę, ir aš pamačiau jo rankose mano dienoraštį. Kunigas greitai pradėjo verstį sąsiuvinio puslapius, pabraukytus raudonu pieštuku, rodė pirštu, šaukė:

— Šitą šlamštą tai tu rašei, šitą rašei, bedievi? Pagaliau jis išėmė iš aplanko jau man pažįstamą sąsiuvinio lapą ir pakėlė virš stalo. Iš įniršio jo ranka ir lapas drebėjo:

— Stai šitą tu, niekše, irgi rašei. Sakyk, kas tave mokė?

— Niekas, — atsakiau aš. — Radau žurnale ir nurašiau.

— Ką gi jis ten prirašė, klebone? — neiškentusi paklausė mokytoja.

— Ką parašė? — vėl ėmė šaukti kunigas. Kokie jūs mokytojai... Nežinot, nematot! Gal ir jums patinka tie? — grasinamai šaukė mažylis. — Stai, še, še, tamsta! Paskaityk, mieloji. Pasigėrėk, — ir jis ištiesė popierių Juozapui, o tas perdavė jį Slezevičiūtei.

Kunigas išsiėmė nosinę ir šluostėsi suprakaitavusią kaktą. Mokytoja žiūrėjo į popierių.

— Tai ko gi lauki — skaityk! — riktelėjo jis. Mokytoja, lyg nenoromis, pradėjo skaityti:

„KOPLYTELES KARALIENEI

Tau papuošė galvą žvaigždėtai vainikais,
Mėnulį ir saulę padėjo po kojų
Ir skelbė visiems, kad esi maloninga —
Gyvenimą juoda pavirsi į rojų.

Tu puoši bažnyčios slaptinę altorių,
Bet priedangoj tavo bujoja vargal.
Tu — lobio šaltinis veltėdžių — turtuolių,
Tu — penas, kuom minta stori kunigai.

Tavim aš tikėjau, dar mažas vaikutis,
Ir tavo altorių žiedais dabinau.
Bet laikas parodė man tikrąją būti,
Ir karčią gyvenimo tiesą žinau.

Juk tu neateini į skurdžių lūšnelę,
Kur kūdikiai alksta ir miršta badu,
Kur motina verkia, suklupus ant kelių,
Prie karsto džiūvos nukankintų vaikų.

Tavim prisidengę buržujai prekiauja,
Bet tu nežinai, kad esi čia kalta.
Iš gipso stovylių šimtus pagamina,
Bet gipso širdis negyva ir šalta“.

Dainų šventės organizacinė komitete

Įvykusiame rajoninės dainų šventės organizacinio komiteto posėdyje buvo apsvastyti pasiruošimo 1960 metų rajoninei dainų šventei klausimai. Buvo aptartas ir patvirtintas dainų šventės chorų bei šokių kolektyvų repertuaras. Kaip numatoma, dainų šventėje bus leista dalyvauti ir geriausioms agitmeninėms brigadoms bei kaimo kape-loms.

Dainų šventė įvyks š. m. gegužės mėn. 29 d. arba, esant blogoms oro sąlygoms, bus nukelta į birželio mėn. pirmąjį sekmadienį.

M. Zenkus

Šaškininkai pateko į finalą

Utenoje įvyko „Nemuno“ respublikinių šaškių pirmenybių zoninės varžybos, kuriose Anykščių rajono komanda atstovavo 3 vyrai, 2 jaunieji ir 1 moteris. Sėkmingiausiai čia sukojo mūsų rajono atstovas, „Tarybinio artojo“ kolūkio laiškininkas Juozas Baliuka. Džiuglas pergales komandai pelnė ir Jono Bilūno vardo vidurinės mokyklos moksleivis Saulius Dudlauskas bei raikopasjungos darbuotoja G. Sakalytė. Jie tapo zoninių varžybų nugalėtojais ir dalyvavo šaškių pirmenybių finale.

Z. Jonaitis

Sustiprinti priešgaisrinę apsaugą

Atėjus žiemos šalčiams, daugelis rajono kolūkių pažeidžia elementariausias priešgaisrinės apsaugos taisykles. „Svėdasų“, „Paryžiaus Komunos“, „Cerniachovskio vardo ir kai kuriuose kituose kolūkiuose eksploatuojami pastatai be specialios komisijos priėmimo. Viryklos kaulidėse neišoliuotos nedegamomis medžiagomis nuo bendrų patalpų. Čia šerėjos apskranda malkomis, skudurais ir kitomis lengvai užsidegančiomis medžiagomis, palieka be priežiūros

besikūrenančius pečius.

Daugelis kolūkių naudoja apšvietimui netvarkingus žibintus. Negana to, „Paryžiaus Komunos“ kolūkio kaulių fermoje šviečiama kambarinėmis lempomis, kurios kiekvienu atveju gali sukelti gaisrą. Cerniachovskio vardo kolūkio kaulidės viryklos pečius kūrenamas skystu kuru, kuris purškiamas aukšto slėgio purkštuvu. Jo vamzdeliai klauri, kuras švirksčia per skylutes ir gali lengvai užsidegti. Patalpoje nėra jokio invento-

Kadras iš kino filmo „Sleivakojis draugas“.

Anykščių kino teatre
„PERGALĖ“
žiūrėkite šiuos
kino filmus:

vasario 16-17 d. d.

„Sleivakojis draugas“

vasario 18-19 d. d.

„DAINA APIE KOLCOVĄ“

Kadras iš kino filmo „Daina apie Kolcovą“.

Matuliuskienė-Salakaitė Bronė, Mykolo d., gim. 1922 m., gyv. Anykščių m., P. Cvirkos g-vė Nr. 38-1, iškelė ištuokos bylą pil. Matuliuskui Povilui, Prano s., gim. 1902 m., gyv. Anykščių m., P. Cvirkos g-vė Nr. 38-1.

Ištuokos bylą nagrinės Anykščių rajono liaudies teismas.